

Synspunkt, som man vil vide at tage under Overvejelse.

Den højtærede Statsminister udtalte, at Venstre og det konservative Folkeparti havde været enige i Spørgsmaalet om den sønderjydske Valuta — eller den sønderjydske Krigsskadeserstatningslov, vil jeg hellere kalde det, idet vi havde været enige om at faa forskellige Forbedringer i det af den daværende Regering forelagte Forslag. Jeg vil gerne her tillade mig at pointere, at de konservative Repræsentanter i Valutaunderudvalget — nemlig Landtingsmand Schovelin og jeg — ønskede en principielt ganske anden Ordning af det sønderjydske Valutaspørgsmaal end den, der kom. Vi ønskede og stillede Forslag om en Ordning noget lignende den, der var Basis herhjemme ved Møntforandringen af 1813, Forordning af 8. Januar 1813. Men man afviste den Fremgangsmaade fra alle Partiers Side, ogsaa fra Venstre. Vi mener vedblivende, at man burde være gaaet til en virkelig Valutaordning. Derved havde man undgaaet forskellige meget ubehagelige økonomiske Følger, som specielt Hr. Lageri omtalte med Hensyn til Forpagtningsafgifter, de smaa Kapitalnydere o. s. v. Der burde have været en endelig Valutaordning. Men det kunde vi ikke faa. Vi forsøgte, da dette blev forkastet, at stille et andet Forslag med Hensyn til den tyske Mark og dens Afregning; men ogsaa det blev forkastet. Naar vi til sidst gik sammen med Venstre om den nnværende Ordning, var det højst ugerne. Vi mener, at det er en ganske urigtig, en ganske utilstrækkelig Ordning, der blev truffet med Hensyn til den sønderjydske Valuta. Vi mener, der kunde være truffet en meget bedre, meget mere rationel Ordning, og en Ordning der endda ikke vilde være blevet saa kostbar for den danske Statskasse.

Jeg har ogsaa noteret mig, at det ærede Medlem Hr. Lageri har udtalt Beklagelse over de sønderjydske Skattelove, der blev gennemført. Det er mig en Støtte i min Mening om, at jeg havde Ret, da jeg i sin Tid gentagne Gange henstillede til den højtærede Indenrigsminister at vente med at gennemføre saadanne Love, til vi havde faaet de sønderjydske Repræsentanter her. Det interesserede mig selvfølgelig særlig, at disse Bemærkninger er kommet fra det ærede Medlem Hr. Lageri, der hører til det radikale Parti.

Jeg vil meget henstille til den højtærede Justitsminister — og jeg har paa Fornemmelsen, at en Løsning af dette Spørgsmaal er paa Trapperne —, at Dommerfuld-

mægtigene ikke faar Lov til at beskæftige sig med private Forretninger; det er i Virkeligheden et ganske irrationelt Forhold, at saadant sker. Jeg nævner dette Spørgsmaal, navnlig fordi ogsaa jeg føler en ubetinget Pligt til at tage Afstand fra, hvad der har været fremme fra en vis Side blandt Sagførerne, nemlig den Trusel om Strejke. Jeg maa dog pointere, at Sagførerraadet har været ganske udenfor dette, men der er fra en vis Side fremført Trusler fra Sagførerne om, at man vilde lægge Hindringer i Vejen for Retsplejen, hvis dette Forhold ikke kom i Orden. Jeg er saa uenig, som jeg paa nogen Maade kan være, med de Sagførere, som har ført denne Sag frem paa den Maade, og jeg kunde meget vel forstaa, om den højtærede Justitsminister overfor denne Sag, da den blev forebragt ham, havde sagt: Saa længe den Slags Ting føres frem i Marken, hviler ganske det andet Spørgsmaal; dette er ikke den Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal om Dommerfuldmægtiges Privatpraksis fremmes; denne Trusel tager jeg overhovedet ikke imod. Jeg kan overhovedet ikke tænke mig, at der skulde blive gjort noget Forsøg paa at udføre denne Trusel i Praksis. Men skulde den komme, tilsiger jeg paa mit Partis Vegne, og for øvrigt ogsaa for mig selv personlig, den højtærede Justitsminister al mulig Støtte overfor en saadan Fremgangsmaade, som er ganske forkastelig.

Der er jo sket det, siden vi vedtog Loven om Len og Stamhuse, at Østre Landsret har erklæret denne Lov for grundlovsstridig. Sagen er selvfølgelig nu under Appel til Højesteret. Lovforslaget om Len og Stamhuse blev her fra Rigsdagen behandlet udelukkende ud fra politiske Synspunkter og — trods ikke ganske faa Argumenter fra min Side, da jeg var Ordfører for mit Parti — med alt for ringe Hensyntagen til Retsstandpunktet. Det er i og for sig forstaaeligt, og det er rimeligt, og det kan ogsaa være rigtigt, at Sagerne i dette Ting først og fremmest behandles ud fra politiske Synspunkter; men Retsstandpunktet kan man dog ikke ganske lade ude af Betragtning, saaledes som man gjorde det i dette Tilfælde. Men naar Domstolen nu er gaaet den Vej, at den har erklæret Loven for grundlovsstridig, maa jeg sige, at saa har Domstolen behandlet dette Spørgsmaal udelukkende ud fra retslige Synspunkter. Og det er rigtigt, Domstolene har intet at gøre med at tage politiske Hensyn. Det er derfor ganske usømmeligt, naar Østre Landsret er blevet angrebet — særlig af „Social-